

CIVITTA

Tepsli

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUM

\ Poliitikainstrumentide
arutelu
Energiaatõhususe töörihm

15.12.2022

PÄEVAKAVA

1. 14.00 – 14.30 Sissejuhatus
2. 14.30 – 15.15 Arutelu gruppides
3. 15.15 – 15.30 PAUS
4. 15.30 – 16.15 Arutelu gruppides
5. 16.15 – 16.30 Kokkuvõtted

Eesmärgid, mõõdikud, poliitikainstrumendid

Valdkonna arengukava, programm ja tulemusvaldkonna aruanne on sisendiks riigieelarve koostamisel. Programm määrab arengukavas seatud alaeesmärgi saavutamisele kaasa aitavad meetmed, mõõdikud ja rahastamiskava. Valdkonna arengukava aruandlus toimub tulemusvaldkonna aruandluse raames programmide ja vajaduspõhiste hindamiste kaudu. ENMAK 2030 seire:

https://mkm.ee/sites/default/files/energeetika_tulemusvaldkonna_2020.pdf

Poliitikainstrumendid eesmärkide saavutamiseks võivad olla

- õiguslikud (nt seadus, määrus),
- majanduslikud (nt eelarve, maksud, toetused, suurinvesteering jms) ja
- kommunikatsioonimehhanismid (nt strateegilised dokumendid, poliitika, nõukojad, teabepäevad jms).

\ OOTUSED JA EELDUSED

Ootused energiamajanduse valdkonnale:

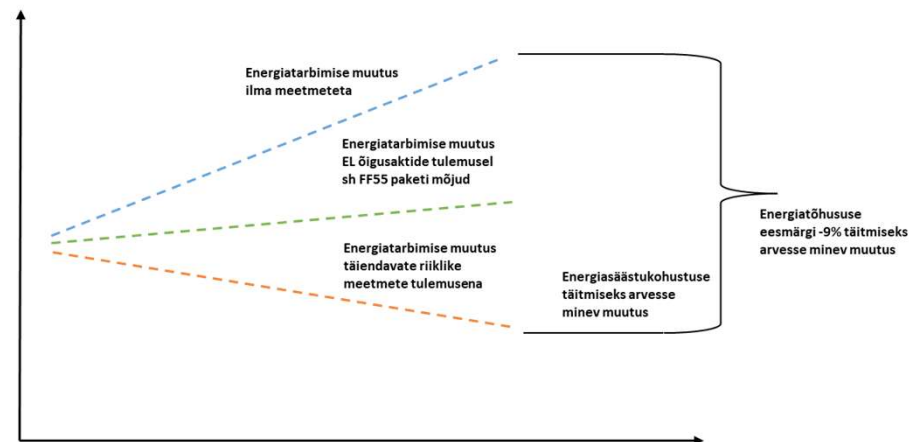
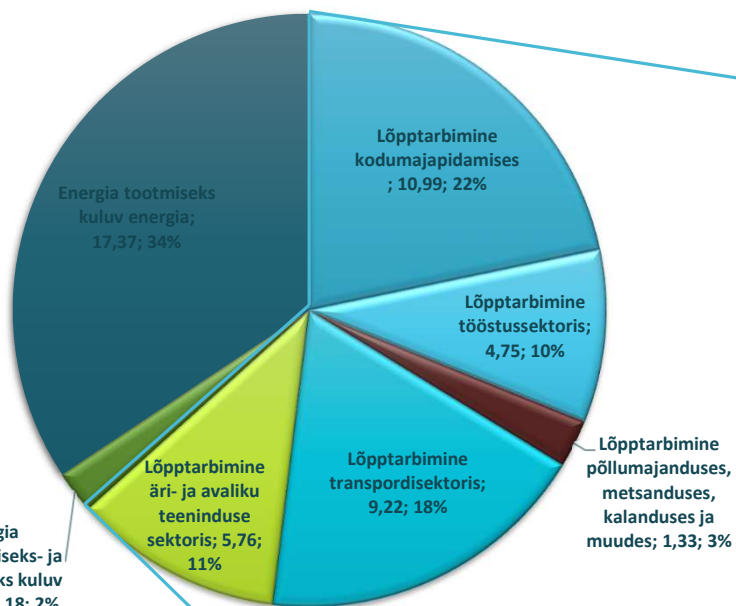
- Varustuskindlus on tagatud
- Liigutakse kliimanetraalsuse suunas (KHG heite vähendamine)
- Minnakse üle taastuvenergiale
- Suurendatakse energiatõhusust, sh mille tulemusena väheneb energiatarbimine

ENMAK 2035 Energiatõhususe valdkonna meetmete eeldused:

- Riik toetab neid valdkondi, kus on turutõrge (nt energiatõhususe lepingud, pikad investeeringute tasuvusajad)
- Erinevate instrumentide vaheline tasakaal (maksumeetmed, regulatsioonid, toetused)
- Eelkõige suurima potentsiaaliga valdkonnad (hooned, sh avalik sektor, teenindus, kodud; transport; tööstus)
- Ühe instrumendiga mitme väljakutse lahendamine (eelistatud)

ENERGIASÄÄSTUKOHUSTUS

Energiatarbimise jagunemine 2020. aastal (TWh)

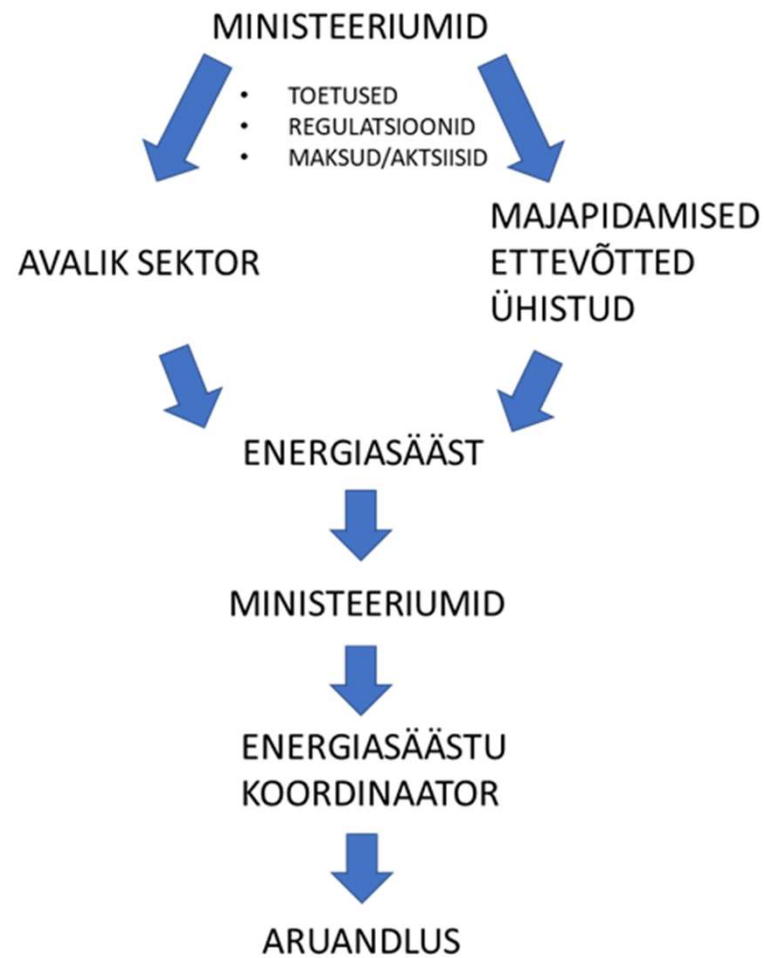

0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030											

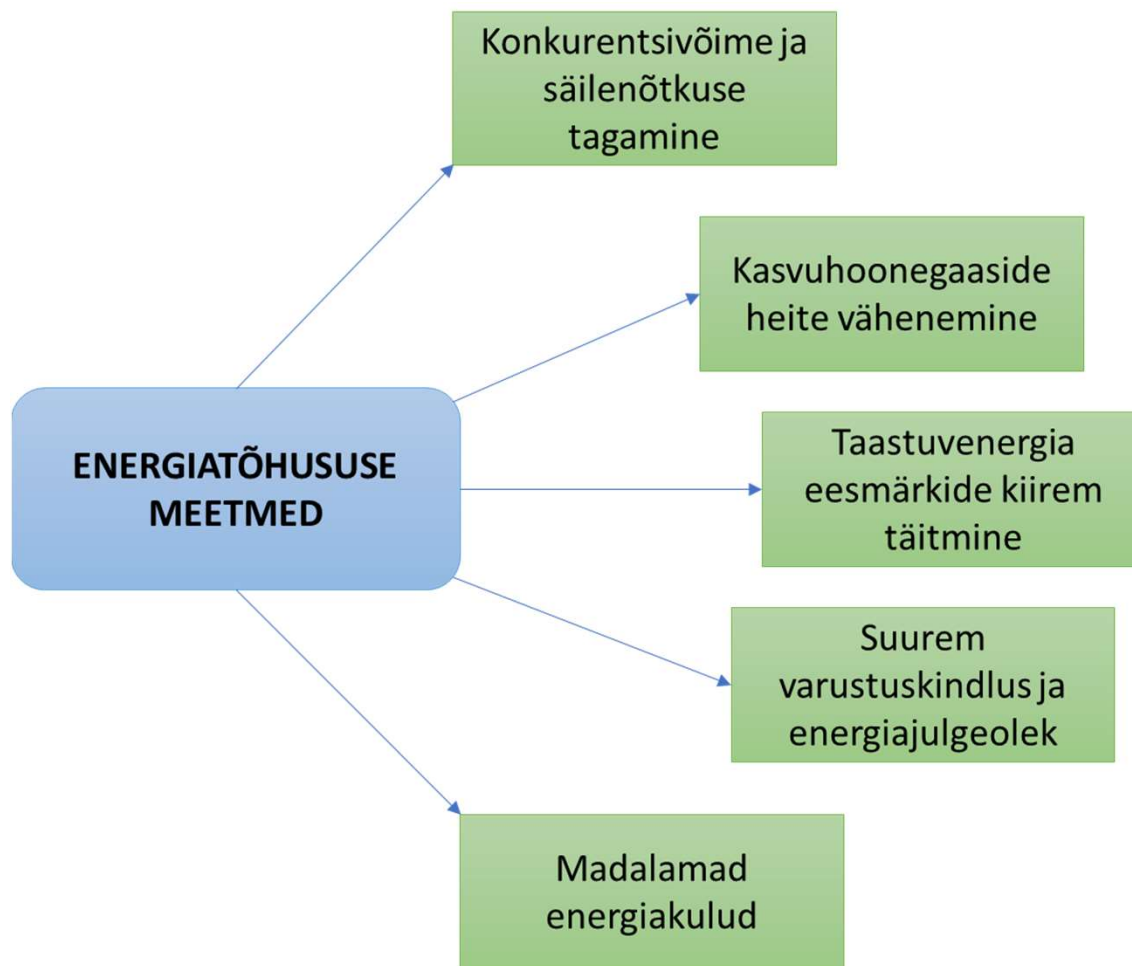
Säästukohustus tuleb täita energia lõpptarbimise sektorites

- FF55:
- 2021-2023: 0,8%
 - 2024-2025: 1,1%
 - 2026-2027: 1,3%
 - 2028-2030: 1,5%

ENERGIASÄÄSTUKOHUSTUSE TÄITMISE TÄNANE PROTSESS

ENERGIATÕHUSUSE MÕJUD

ENERGIATÕHUSUS I - EESMÄRGID

ENMAK 2035

2035 on primaarenergia sisemine tarbimine 2020. aasta tasemel. (Primaarenergia tarbimine ei ületa aastaks 2030 47 TWh ning aastaks 2035 ~50 TWh)

Energia lõpptarbimine ei ületa aastaks 2030 31,6 TWh ning 2035 aastaks 2030.aasta taset.

Kumulatiivne energiasääst aastaks 2030 on ~19 TWh. Alates 2031 jätkub kumulatiivse energiasäästu saavutamine 1,5% aastas.

Energiasääst sektorite lõikes (RePower, FF55):

- Avalik sektor
- Tööstus
- Majapidamised
- Transport
- Teenindus sh IKT
- Põllumajandus, metsandus, kalandus

- Töörühmas osalejate eelistused stsenaariumite osas:
 - Elektristsenaariumitest eelistati enim **taastuenergia + salvestuse** stsenaariumit (10 vastajat 12-st) ning kõikide tehnoloogiate stsenaariumit (9 vastajat 12-st)
 - Soojuse-jahutuse stsenaariumitest eelistati **lokaalküttele** orienteeritud stsenaariumit

CIVITTA

\ Poliitikainstrumentid

- Tegevuste valideerimine – millised tegevused on olulised energiatõhususe vaatest?
- Millised on eeldused ja piirangud tegevusel?
- Mis ajaperioodil ellu viiakse?
- Mis rolli erinevad sektorid omavad? Kus ja kui palju peab riik sekkuma?

TOOTMINE JA EDASTAMINE II – SOOJUS-JAHUTUS

	Poliitikainstrument	Ajakava	Eeldused ja piirangud
SJ	Muudatused kaugkütteseaduses eesmärgiga edendada heitsoojuse kasutusele võttu. Heitsoojuse (sh töötuslik, andmekeskustest eralduv) kasutuselevõtu edendamine kaugküttes (madalatemperatuurilise kaugkütte arenduspiirkonnad) ja heitsoojuse kaugküttevõrkudes kasutusele võtmiseks toetusmeetmed.		
	Madalatemperatuurilise kaugkütte käsitlemine planeeringutes, hoonete energiatõhususe miinimumnõuete täpsustamine		
	Katlamajade (sh koostootmisjaamade) energiatõhususe suurendamine.		
	Kohalike omavalitsuste rolli tugevdamine süsinikuheite vähendamisel soojus- ja jahutussektoris: <ul style="list-style-type: none"> • Anda kohalikele omavalitsustele võimalus osaleda aktiivselt süsinikuheite vähendamisel, kohustada neid kavandama süsinikuheite vähendamist (soojuse-jahutus uuring). • Looa juhendmaterjal soojuse-jahutuse arengukavade koostamiseks ja kohustada üle 10 tuhande elanikuga omavalitsusi soojusmajanduse arengukavasid koostama. Abistada väiksemaid KOVe rahaliselt ja inimressursiga. 	2024 – 2026, 2030	
	Vajaliku taristu arendamine: <ul style="list-style-type: none"> • Soodustada olemasoleva kaugkütte- ja -jahutussüsteemi renoveerimist ning üleminekut maasoojusele, päikeseenergiale ja soojuspumpadele (toetused, regulatsioonid) • Kombineerida renoveerimisprogramme kaugkütte ja -jahutuse renoveerimisega • Kaugküttevõrkudega ühendamise edendamine 	2023-2027+ 2023-2026	53 – 1012 (kaugkütte) mln € - kaugkütte ja jahutustaristu investering
	Soojussalvestite sh hooajaliste kasutusele võtt, toetusmeetmete väljatöötamine nende kasutuselevõtuks	2035+	
	Kaugloetavate arvestite kasutusele võtmine ja andmete edastamine kesksesse andmebaasi nt EHRI.		
	Energiaostuvõimetuse leevendamine/vältimine.		
	Maagaasi/põlevkiviõli pikaajaline roll kaugküttes.		

TOOTMINE JA EDASTAMINE II – ELEKTER

	Poliitikainstrument	Ajakava	Eeldused ja piirangud
E	Ülekande- ja jaotusvõrkude taristu tugevdamine. Vähendada taristu energiakadu ja rikkeid, eelkõige seda uuendades ja renoveerides; Rekonstrueerida vananenud elektrijaamu ja uuendada nende tehnoloogiaid.	pidev	130-155 mln€, 230-355mln€ (RES+S, Tuuma)
	Kütusevaba elektritootmise kasutuselevõtu kiirendamine ja lokaalse elektritootmise sh energiaühistute edendamine.		
	Paindlikkusturgude arendamine. Paindlikkuse osalemine elektribörsil, elektrivõrgu koormatuse optimeerimisel, eraldiseisvalt tarbijate kulude vähendamiseks. <ul style="list-style-type: none"> • Salvestus • Võrgutasud • Energeetika digitaliseerimine 		
	Tarbijate energiatõhususe alase teadlikkuse suurendamine ja energiatõhususe investeeringute edendamine (energiatootjate, -müüjate ja võrguettevõtete roll) <ul style="list-style-type: none"> • Energiatõhususkohustuste süsteem • Kohustus tarbijate seas energiatõhususe alast teadlikkust suurendada 		
	Elektritariifide erisused soojuspumba kasutajatele/energiatõhusate süsteemide omanikele kindlatel ajahetkedel.		
	Energiaostuvõimetuse leevendamine/vältimine.		
	ENMAK2030 -> Võrkude parema ja reaalsetest tarbijate vajadustest sõltuva planeerimise seisukohalt on otstarbekas rakendada tarbimispunkti liitumisvõimsusest või võrguühenduse läbilaskevõimsusest sõltuvat tariifi püsikulu komponenti, sh rakendada võrguühenduse kasutamise tasu kõigile võrguteenusel kasu saajatele.		

TOOTMINE JA EDASTAMINE II – KÜTUSED

	Poliitikainstrument	Ajakava	Eeldused ja piirangud
Kütused	Teenused ja taristud, mis võimaldavad suunata taastuenergia transpordi kütuseks		
	Teenuse mahu suurendamiseks gaasi kasutamise laiendamine, sh nt Lokaalse mikrotootmise laiendamiseks "tarkvõrgu" kontseptsioonis;		
	Gaasiinfrastruktuuri mitmekülgsem kasutamine: o Suurendada täna transporditava biometaani koguseid ; o Lähitulevikus alustada vesiniku transporti.		
	Vesiniktehnoloogiate täiendav arendamine ja kohaliku kasutamise suurendamine; Vesiniku kättesaadavuse parandamine		
	Suurendada LNG transpordi energiatõhusust; LNG jaamade ja infrastruktuuri kaasaegne arendamine		
	Tõhusam koostöö naaberriikidega gaasisüsteemide arendamiseks		
	Energiaostuvõimetuse leevendamine/vältimine.		
	Vene fossiilkütustest väljumine.		

\ LÖPPTARBIMINE (KALLE) I

- Majapidamised
- Teenindus
- Avalik sektor
- Tööstus
- Põllumajandus, metsandus, kalandus

- Hooned
- Transport
- Seadmed, protsessid
- Käitumisharjumused

LÕPPTARBIMINE (KALLE) II

- Kas välja toodud poliitikainstrumentid aitavad saavutada eesmärgi?
- Mis ajaperioodis neid rakendada? <2025, >2025
- Mis on tegevuste eeldused ja piirangud?

Ma	Te	AV	Tö	Põ Ka	Poliitikainstrument	Ajakava	Eeldused ja piirangud
					HOONED		
X	X	X			Renoveerimislaine etappideks jagamine ja taastuenergia pakkumise lõimimine (soojus-jahutuse uuring)		
X	X	X	X		2.A. Soodustada küttesüsteemide väljavahetamist täieliku renoveerimise käigus	2023-2025	kaugk. 18 789mln€ 2050; lokaal 18 027 mln€ 2050;
X					2.B. Kiirendada halvema energiatõhususega hoonete renoveerimist	2023-2025	elekter 19 066 mln€, tehnol.neutr 17 837 mln€; BAU 17 621 mln€
					2.C. Energiatõhususe/taastuenergiastüsteemide hüpoteegid ja investeeringute tagasimaksmine kinnisvaramaksude kaudu (Täiendavad käendused energiatõhususe investeeringute läbiviimiseks. Käenduse ja laenuitingimuste atraktiivsuse tagamine)	2023-2025	
		X			Avaliku sektori hoonete rekonstrueerimise toetused (keskvalitsus ja omavalitsused), sh haridus, sotsiaal		
		X			Taristu rek (tänavavalgustus, kergliiklusteed)		
					KÄITUMISHARJUMUSED		
X					Tarbimise juhtimise raamistiku loomine (elektriuring)	Ettev. <2025; rakend. 2025+	
X	X	X			Ühiskondlik kokkulepe tarbijate (sh korteriühistute), müüjate, kinnisvaraarendajate jt osapoolte vahel energiatarbimise vabatahtlikuks piiramiseks		
X					Kodumajapidamiste energiatarbimise ümberkujundamine automatiseeritud IT lahenduste abil eesmärgiga energiat säästa ja võrgu tipukoormusi hajutada		
X	X	X	X	X	Energiasäästu vabatahtlik ja kohustuslik süsteem (VV memo)		
X					Tarbija juures energiasäästumeetmete rakendamine riigi enamusosalusega võrguettevõtte poolt (VV memo). (nt investeeringuid tarbija teadlikkuse tõstmiseks läbi digiarenduste, energiasäästualase teavitustöö teostamise, energiaauditite		

LÕPPTARBIMINE (KALLE) III

- Kas välja toodud poliitikainstrumendid aitavad saavutada eesmärgi?
- Mis ajaperioodis neid rakendada? <2025, >2025
- Mis on tegevuste eeldused ja piirangud?

Ma	Te	AV	Tö	Põ Ka	Poliitikainstrument	Ajakava	Eeldused ja piirangud
					SEADMED, PROTSSESSID		
X					Riigipoolne energia tarbimise mõjutamine, nt toetused vana ja/või suure energiakuluga kodutehnika tagasiostuks ja kampaaniad säästlikuma kodutehnika soetamiseks		
	X	X	X	X	Palju energiat vajavatele info- ja kommunikatsioonisüsteemi lahendustele (nt andmekeskused, serveripargid, mobiilimastid) taastuvenergia ja heitsoojuse kasutamise nõuete kehtestamine		
X	X	X	X	X	Toodete ja teenuste energiatõhususe suurendamine uute standardite ja regulatsioonide kaudu		
	X		X	X	Energiaauditi läbiviimine väikese ja keskmise suurusega ettevõtetes ühikhinna alusel (VV memo)		
		X			Keskvalitsuse asutustes (üksikute eranditega) energijuhtimissüsteemi kohustuslik rakendamine (VV memo)		
	X		X		Toetuskeemid tööstus- ja teenindusettevõtetele. Rahaliselt efektiivseim toetusmeede on energiatõhususe oksjonite läbiviimine (VV memo). Tööstuse digitaliseerimise ja automatiseerimise toetusprogramm.		
	X		X	X	Ettevõtete ressursitõhususe parandamise toetusmeetmete pakkumine		

LÕPPTARBIMINE (KALLE) IV

- Kas välja toodud poliitikainstrumentid aitavad saavutada eesmärgi?
- Mis ajaperioodis neid rakendada? <2025, >2025
- Mis on tegevuste eeldused ja piirangud?

Ma	Te	AV	Tö	Põ Ka	Poliitikainstrument	Ajakava	Eeldused ja piirangud
					TRANSPORT		
		X			Säästlik transport, ühistransporditaristu elektrifitseerimine, transporditaristu arendamine ja erinevate transpordiliikide integreerimine	2022-2030+	Mis on PI?
X	X		X	X	Elektrisõidukite ostutoetused		
		X			Avaliku sektori sõidukipargi energiatõhususe parandamine (SiM)		
					Transpordisektori tõhustamine, võimalik maksustamine või üleviimine energia- keskkonnasõbralikematele kütustele		

	Praeguste suundumuste jätkamine	Elektrifitseerimine	Kaugküte ja -jahutus	Lokaalküte ja -jahutus	Tehnoloogia-neutraalne
Kokku (2022–2050)	17 622 miljonit eurot	19 066 miljonit eurot	18 789 miljonit eurot	18 027 miljonit eurot	17 837 miljonit eurot
Soojus- ja jahutustehnoloogiad	830	2274	1038	1236	1045
Kaugküte- ja -jahutustaristu	53 miljonit eurot	53 miljonit eurot	1012 miljonit eurot	52 miljonit eurot	53 miljonit eurot
Hoonete renoveerimine	16 739 miljonit eurot	16 739 miljonit eurot	16 739 miljonit eurot	16 739 miljonit eurot	16 739 miljonit eurot

ELEKTRI- STSENAARIUMITE TEGEVUSKAVA I

Tegevuste pakett	Eesmärk	Ajakava	Vastutav	peamised huvirühmad	Kulud ja ressursid
1. Planeerimisprotsessi reform	Kiirendada kooskõlastamist ja vähendada arendajate riske.	Lühiajaline (2023-2030)	Valitsus	Kohalikud omavalitsused	Odav, peamiselt inimressurs
2. Institutsionaalne reform	Pakkuda rohkem sõltumatuid ja sihtotstarbelisi vahendeid.	Keskmise tähtajaga (2023-2035)	Valitsus	Oleneb reformist ja selle elluviimisest	Odav. Peamiselt ressursside ja kohustuste ümberjagamise
3. Riskide vähendamise vahendid	Vähendada arendajate ja investorite riske.	Rahastusotsused: lühiajaline (2023-2030) Rakendamine: keskmise tähtajaga / pikaajaline (2023-2040)	Valitsus	Finantseerimisa sutused Suured elektritarbijad	Kulud varieeruvad suurel määral olenevalt stsenaariumist ja sõltuvad tulevastest energiahindadest
4. Kodumajapidamiste ja VKEde toetamine	Vähendada võrgu tugevdamise kulusid, kasutada ära odavaid võimalusi, kaasata erafinantseeringuid.	Keskmise tähtajaga (2023-2035)	Valitsus	Oleneb valitud rakendusviisist	Kulud varieeruvad suurel määral olenevalt stsenaariumist ja sõltuvad tulevastest energiahindadest
5. Elektrivõrgud	Võimaldada taastuvate energiaallikate ühildamist väikseima süsteemikuluga.	Keskmise tähtajaga (2023-2035)	Põhivõrgu ettevõtja	Valitsus	Rahastatakse elektriarvete kaudu
6. Kodanikuühiskond	Vähendada avalikkuse vastuseisu taastuvenergiale.	Lühiajaline (2023-2030)	Valitsus	Oleneb tegevusest	Odav
7. Muud tegevused	Vältida ebasoodsat mõju leibkondadele, tagada oskuste olemasolu.	--	Valitsus	Oleneb tegevusest	Erineb sõltuvalt stsenaariumist ja makromajanduslikest teguritest

Tegevuste pakett	Tegevused
Planeerimine	1A. Kiirendada taristu planeerimise kooskõlastamist.
	1B. Suurendada planeerimiseks ja lubade menetlemiseks ette nähtud haldusressursse.
	1C. Tugitegevused kooskõlastusprotsesside kiirendamiseks.
Institutsionaalne reform	2A. Luua tuumaenergeetikat reguleeriv asutus.
	2B. Vaadata läbi Eesti riikliku regulaatori (Konkurentsiameti) volitused.
	2C. Luua energia- ja kliimaamet.
	2D. Suurendada piiriülest koostööd.
Riskide vähendamise vahendid	3A. tegevused energiaostulepingute kasutuselevõtu soodustamiseks.
	3B. Muuta taastuvenergia vähempakkumiste süsteemi.
	3C. Viia kogu taastuvenergia rahastamine või osa sellest üle maagaasi (või muude vahendite) arvele.
	3D. Suurendada Eesti Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (KredExi) pakutavate riigigarantiide praegust mahtu ja töötada välja laiem riigigarantiide raamistik.
	3E. Avaliku sektori kaasinvesteeringud ja riskide jagamine.
Taastuvenergia kodumajapidamistele ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele	4A. Koostada kohapealse väikesemahulise taastuvenergiatootmise toetuskava koos muude meetmetega, et soodustada hoonete renoveerimist.
	4B. Võimaldada kodumajapidamistel ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtetel investeerida taastuvenergia tootmisse.
Elektrivõrgud	5A. Töötada välja riiklik paindlikkusstrateegia.
	5B. Suurendada veelgi Baltimaade tasakaalustamisturu läbipaistvust.
	5C. Parandada akutehnoloogia majanduslikku elujõulisust ja juurdepääsu rahastusele.
	5D. Luua tarbimise juhtimise raamistik.
	5E. Muud tegevused salvestustehnoloogiate alase oskusteabe toetamiseks ja takistuste vähendamiseks.

ELEKTRI-STSENAARIUMITE TEGEVUSKAVA II

	5E. Muud tegevused salvestustehnoloogiate alase oskusteabe toetamiseks ja takistuste vähendamiseks.
	5F. Kaaluda alternatiivseid projekti arendamise mudeleid ja rahastamismehhanisme võtmetähtsusega avameretaristu jaoks.
	5G. Tugevdada ülekande- ja jaotusvõrgu taristut.
Kodanikuühiskonna kaasamine	6A. Korraldada uue taastuvenergia strateegia vastuvõtmisel teavituskampaania.
	6B. Seada sisse ühtsed kontaktpunktid.
	6C. Kohalikud tegevusrühmad.
	6D. Hõlbustada kodanikuühenduste ja taastuvenergia kogukondade tegevust.
Muudtegevused	7A. Toetada haavatavaid leibkondi.
	7B. Arendada oskusi.

SOOJUS-JAHUTUS – STSENAARIUMANALÜÜSID I

Tegevused	Eesmärk	Ajakava	Vastutaja	Teised olulised huvirühmad	Maksumus
1. Integreeritud kütte ja jahutuse planeerimisprotsessi ühtlustamine	Suurendada planeerimise sidusust ning optimeerida energiatõhususe ja taastuvenergiaallikate meetmeid	Peamiselt lühiajaline	MKM	Kohalikud omavalitsused, kaugkütte- ja -jahutusvõrgu ning elektrivõrgu operaatorid, Konkurentsiamet, Keskkonnaministeerium, Maaeluministeerium	Väike
2. Renoveerimislaine etappideks jagamine ja taastuvenergia pakkumise lõimimine	Suurendada hoonete energiatõhusust, et vähendada soojuse tarbimist ning suurendada taastuvenergia osakaalu kütte- ja jahutussüsteemide renoveerimisel.	Lühiajaline, keskpikk	Ehitusamet ja KredEx	Rahandusministeerium, kohalikud omavalitsused, ehitussektor, ehitiste omanikud	Keskmine/suur
3. Vajaliku taristu arendamine	Tagada, et kaugkütte- ja -jahutussektor investeeriks piisavalt kaugkütte- ja -jahutusvõrgu laiendamisse ning renoveerimisse	Lühiajaline	MKM	Kaugkütte- ja -jahutusvõrkude operaatorid, kohalikud omavalitsused, Keskkonnaministeerium, Konkurentsiamet, energiaühendused	Keskmine/suur

SOOJUS-JAHUTUS – STSENAARIUMANALÜÜSID II

Tegevused	Eesmärk	Ajakava	Vastutaja	Teised olulised huvirühmad	Maksumus
4. Kohalike omavalitsuste rolli tugevdamine süsinikuheite vähendamisel soojus- ja jahutussektoris	Kaasata kohalikke omavalitsusi osalema aktiivselt süsinikuheite vähendamise planeerimisel soojus- ja jahutussektoris	Lühi- kuni pikaajaline	MKM	Kohalikud omavalitsused, Konkurentsiamet	Keskmine
5. Võrdsete võimaluste kehtestamine ja turu loomine	Tagada, et taastuvenergiapõhised soojus- ja jahutustehnoloogiad oleksid konkurentsivõimelised fossiilkütustel põhineva kütte ja jahutusega	Lühi- kuni pikaajaline	KredEx ja Konkurentsiamet	Soojuspumbasektor, Rahandusministeerium	Keskmine/suur
6. Kõigi tarbijate, eelkõige kodumajapidamiste kaasamine	Kaasata tarbijaid osalema aktiivselt süsinikuheite vähendamisel soojus- ja jahutussektoris	Peamiselt lühiajaline/kesk pikk	MKM	KredEx, Keskkonnainvesteeringute Keskus, kohalikud/piirkondlikud omavalitsused, ehitusamet, tööstus, ehitiste omanikud	Keskmine
7. Ametialaste oskuste ja teadmiste tugevdamine	Tagada, et soojus- ja jahutussektoris oleks piisavalt töajõudu	Lühiajaline	Haridusministeerium	Töötukassa, Keskkonnainvesteeringute Keskus, ehitusamet, soojus- ja jahutussektori spetsialistid	Keskmine/suur
8. Finantseerimise ja rahastamise mobiliseerimine ja laiendamine	Tagada kogu finantseerimise/rahastamise tõhus mobiliseerimine soojus- ja jahutussektorisse ning tarbijatele	Lühi- kuni pikaajaline	MKM	Finantsasutused, ehitiste omanikud	Suur

A person is using a tablet computer. The background is a blurred office setting with a laptop screen visible. A large teal diagonal overlay covers the right side of the image, containing the text 'POLITIKAINSTRUMENTIDE SEMINARID' in white, bold, uppercase letters.

POLITIKAINSTRUMENTIDE SEMINARID

\ ARUTELU GRUPPIDES

- Seminari ülesehitus
 - Jagunemine 3 tööühma
 - [Jamboard keskkond](#), kus erinevatel töölehtedel on kirjeldatud erinevad poliitikainstrumendid valdkondade lõikes ja peamised arutlemisküsimused
 - Aruteluküsimused:
 - Tegevuste valideerimine – millised tegevused on olulised taastuenergiale ülemineku vaatest?
 - Millised on eeldused ja piirangud tegevusel?
 - Mis ajaperioodil tegevused ellu viiakse?
 - Mis rolli erinevad sektorid omavad? Kus ja kui palju peab riik sekkuma?

\ JÄRGMISED SAMMUD

- Koostatakse poliitikainstrumentide aruanne, mis läheb tagasidestamiseks energiatalgud.ee lehele
- **Järgmine kohtumine 25.01 (kutsed saadetakse kalendritesse)**